



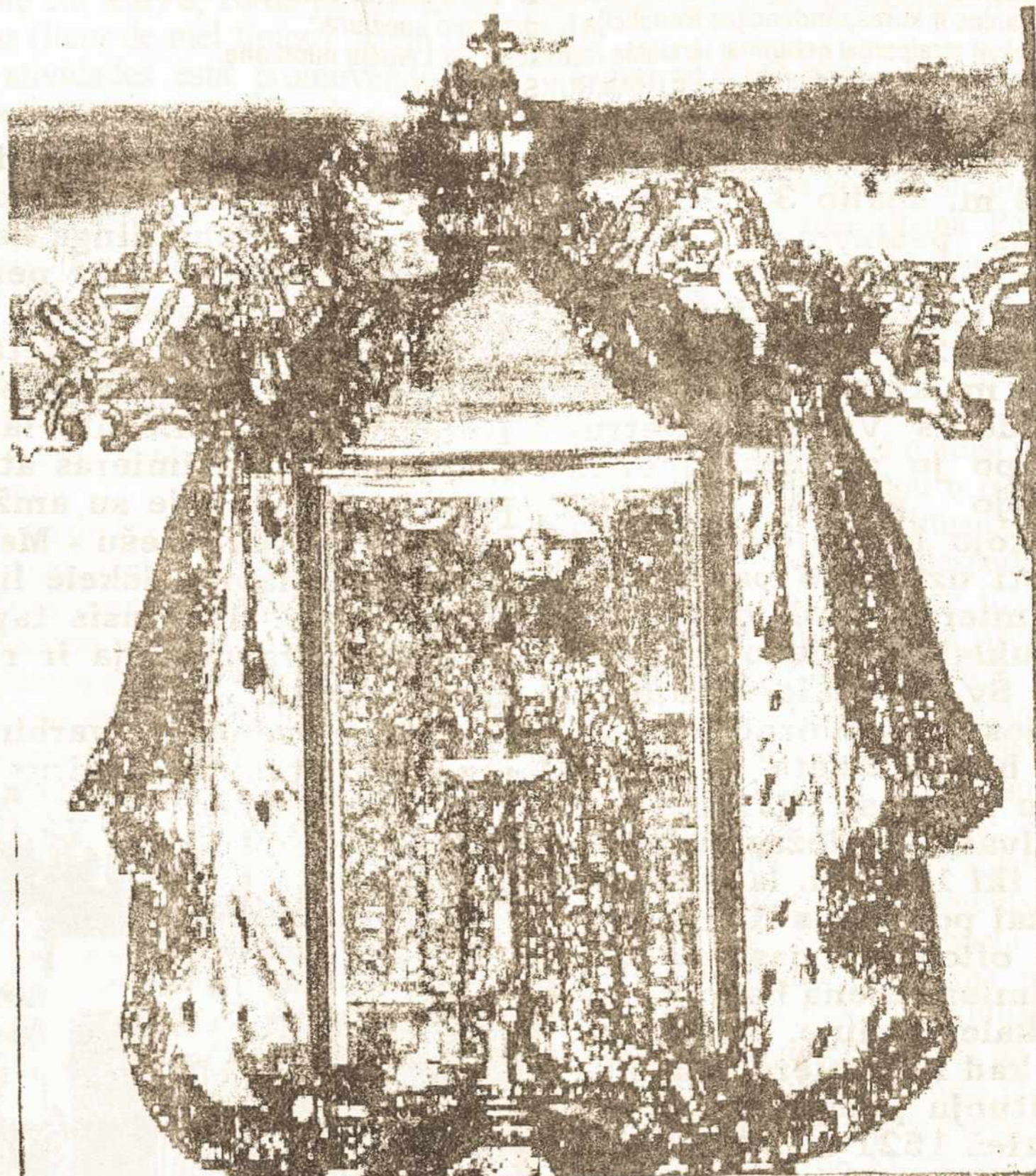
## LIEUVOS JAUNIMAS TURI PAŽINTI ŠVENTĄ KAZIMIERĄ

Kovo 4 d. švenčiame Šv. Kazimiero šventę. Tai vienintelis Lietuvos šventasis, o jo šventė liaudyje labai populiari. Mat žmonės, girdėdami bažnyčioje kunigus kalbant apie kitus šventuosius, negalėdavo isivaizduoti jų gyventų vietų, gyvenimo sąlygų ir aplinkos. Šventuosius liaudis priėmė, pamilo, pasisavino, bet vis dėlto jie likdavo tolimi.

Kas kita buvo Šv. Kazimieras. Jo pėdos įmintos toje pačioje Lietuvos lemėje, jo kūnas palaidotas Vilniuje, kur liaudis galėjo jį aplankyti ir prie karsto pasimelsti. Lietuviai tikėjo, kad Šv. Kazimieras jų maldas supranta ir, be abejo, išklauso. Argi jis nebuvo lietuvio karaliaus sūnus? Argi jis nevažinėjo po Lietuvą, gyvas būdamas, nematė jos žmonių, negirdėjo jų skundų?

Lietuviams Šv. Kazimieras buvo toks artimas, kad pasakojimai apie jo gyvenimą ir stebuklus jau buvo išėję iš bažnyčios ribų ir pasklidę liaudyje - virtę pasakomis ir legendomis. Šventojo karaliaučio ypatingas pamaldumas į Dievo Motiną taip pat buvo artimas lietuviams, nes Lietuva - Marijos žemė, pasižyminti gausiomis jos šventovėmis, stebuklingomis vietomis ir nuoširdžiu garbiniu. Jaunimą žavėjo Šv. Kazimiero jaunystė ir skaistybės branginimas. 1948 m. birželio 11 d. popiežius Pijus XII paskyrė jį visos lietuvių jaunuomenės ypatinguoju dangųje globėju pas Dievą. Taigi Šv. Kazimieras tapo jaunimo globėju ne tik Lietuvoje, bet ir visuose pasaulio kraštuose, kur tas lietuviškas jaunimas begyventų.

Šv. Kazimieras savo kilme buvo tikras lietuvis. Jis kilęs iš garsios ir garbingos Gediminaičių giminės. Tai



Pranas GAVĖNAS

## ŠVENTASIS KAZIMIERAS

Kun. Pranas Gavėnas neseniai Lietuvoje išleido šv. Kazimiero gyvenimą su intencija supažindinti Lietuvos jaunimą su šiuo šventuoju. Čia knygos viršelio reprodukcija

giminei priklausė didieji Lietuvos kunigaikščiai: Kęstutis, Algirdas, Vytautas Didysis ir kiti. Šv. Kazimiero tėvas buvo Kazimieras Jogailaitis, Lietuvą (o vėliau kartu ir Lenkiją) valdęs nuo 1447 m. Jo senelis buvo Jogaila, o senelė - ketvirtoji Jogailos žmona, Alšėnu ku-

nigaikštytė Sofija - tikra lietuvaitė - augusi Vilniaus krašte.

Kazimieras Jogailaitis vedė austrų imperatoriaus Albrechto II dukterį, kilusią iš Habsburgų giminės. Jie turėjo 6 sūnus ir 6 dukteris (viena duktė labai anksti mirė). Kazimieras buvo ant-

## SEMANARIO

## MŪSŲ LIETUVA

JORNAL CULTURAL "NOSSA LITUÂNIA"

Rua Inácio 671 - Vila Zelina  
03142-001 SÃO PAULO - SP - BRASIL  
Diretor Resp. Vytautas J. Bacevičius  
Administrador: Petras Rukšys  
Redige Equipe Editorial: Fone:274-1886  
e 61.63-59.75 FAX: 591-35.75  
E-MAIL: petruksysdb@uol.com.br

Metinė prenumerata Brazilijoje R\$.20,00  
Prenumerata oro pastu: R\$.40,00

Atskiro numerio kaina: R\$.1,00  
GARBES LEIDEJAS R\$.50,00  
REMEJO PRENUMERATA R\$.40,00

Užuojautos, sveikinimai, skelbimai (anuncios) už viena skilties (coluna) cm. R\$.3,00  
Straipsnius ir korespondencijas Redakcija tvarko savo nuožiūra.  
Pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ar Leidėjų nuomonę.  
Čekius ar pašto perlaidas rašyti PETRAS RUKSYS vardu.

rasis iš eilės sūnus, gimęs 1458 m. spalio 3 d. Gyvendamas pasižymėjo dideliu pamaidumu, gerais darbais, dorumu. Gavęs džiova, mirė vos 25 metų amžiaus, 1483 m. kovo 4 d. Gardine. Palaidotas Vilniuje. Netrukus po jo mirties žmonės pradėjo gausiai lankyti šventojo karaliačio kapą ir melsti užtarimo pas Dievą. Kazimieras pradėjo gausėti stebuklais ir Dievo malonėmis. Šv. Kazimiero kanonizacijos (paskelbirno šventu- oju) byla pradėta netrukus po jo mirties, 1521 m., bet dėl įvairių priežasčių užsi- tėsė iki 1602 m. lapkričio 7 d., kai popiežius Klemensas VIII oficialiai paskyrė Šv. Kazimiero dieną bažnytinia- me kalendoriuje. Buvo tiki- ma, kad Kazimierą paskelbė šventuoju popiežius Leonas X (prieš 1521 m.), o Kleme- nsas VIII tą faktą tik ofici- aliai patvirtino. Šventė - ko- vo 4-ji, buvo ir Šv. Kazi- miero mirties diena.

Žmonės į savo šventąjį šaukėsi įvairių nelaimių metu. Pirmuoju jo stebuklu laikomas pasirodymas 1518 m. prie Dauguvos upės, ka- ro su Maskva metu. Gausi rusų kariuomenė buvo susi- telkusi ir grėsė Polocko miestui. Miestą ir pilį stojo ginti gana nedideli lietuvių būriai. Lietuviams reikėjo persikelti per patvinusią Dauguvos upę. Nesurasdami kitokios pagalbos, jie meldė Šventojo karaliačio užtari- mo. Šv. Kazimieras pasiro- dęs lietuviams ant balto žir- go, apsisiautęs baltu apsiaus- tu. Jis padaršino kariuo- menę kovoti ir pats pir- masis įjojo į šniokščiančią upę. Lietuviai pasekė io pa-

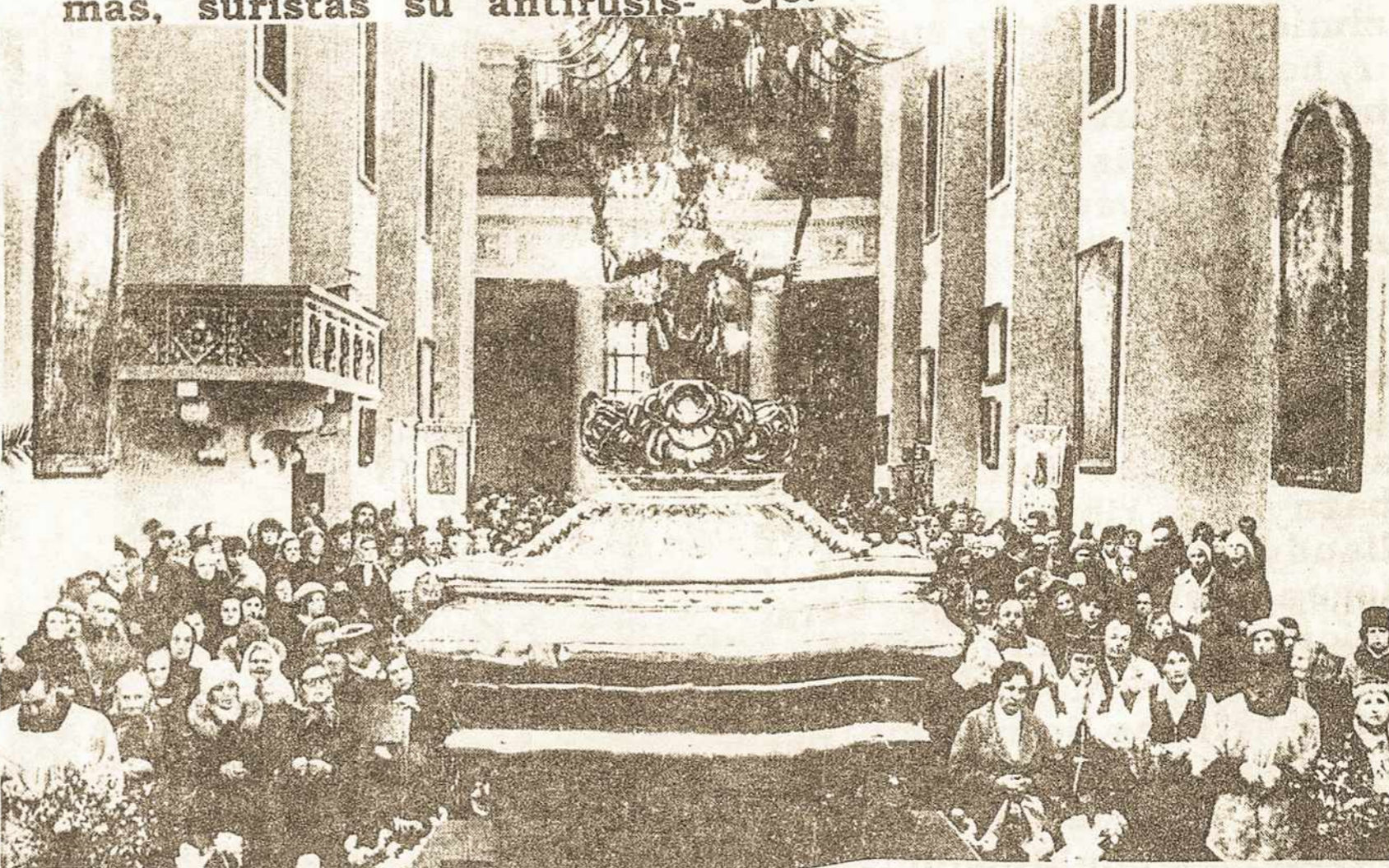
vyzdžiu, narsiai kovėsi ir Maskvos pulkus nugalėjo. Gandas apie stebuklingą ka- raliačio pasirodymą ir per- galę pasklido po visą šalį.

Stebuklas buvo tyrinėtas ano meto vyskupų ir pripa- žintas autentišku. Pats fak- tas, kad Šv. Kazimieras atė- jo į pagaibą kovoje su amži- nuoju Lietuvos priešu - Mas- kva, ji dar labiau išskėlė lie- tuvių akyse. Šventasis tapo kovos su pravoslavija ir ru- sais simboliu.

Toks Šventojo garbini- mas, surištas su antirusiš-

komis nuotaikomis, nebuvo nepastebėtas Rusijos, kuri daugeliu atvejų užimdavo Vilnių. Rusams prie miesto artėjant, Šv. Kazimiero reli- kvijos būdavo slepiamos, iš- vežamos iš miesto. Pavojui praėjus, vėl gražinamos į ba- žnyčią. Rusai visaip trukdė Šv. Kazimierą garbinti, drau- dė jo šventę, bet negalėjo sulaikyti žmonių entuziaz- mo. Jie tūkstantinėmis mi- niomis kasmet kovo 4 d. rin- kdavosi pasimeisti prie savo mylimojo šventojo karsto.

Keitėsi Maskvos valdovų vardai ir pavadinimai, bet, a- trodo, niekuomet nepasikei- tė jų nuomonė apie šį Lietu- vos šventąjį. Paskutinį kartą Šv. Kazimiero karstas iš Vil- niaus katedros buvo perkel- tas į Šv. Petro ir Povilo baž- nyčią Antakalnyje 1953 m. 1989 m. kovo 4 diena vėl gražino Šv. Kazimiero karstą su relikvomis į savo vietą - Vilniaus Arkikatedrą; ir pa- dėtos Šv. Kazimiero koplyči- oje.



1989 m. kovo; d. šv. Kazimiero palaikai iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios yra gražinami į Vilniaus katedrą

**DICIONÁRIO**  
**PORTUGUÊS - LITUANO**  
**LITUANO - PORTUGUÊS**  
SEGUNDA EDIÇÃO  
**MŪSŲ LIETUVA**



## EM PORTUGUÊS

FESTEJOS COMEMORATIVOS DO  
81º ANIVERSÁRIO DA INDEPENDÊNCIA  
DA LITUÂNIA

1918 - 18 DE FEVEREIRO - 1999

### Datas Nacionais

No inverno europeu de 1918, ao término da I Grande Guerra Mundial, a Lituânia depois de um longo e severo julgo czarista voltou a ser uma nação independente reconhecida pelas outras nações.

No final do inverno de 1990, mais precisamente no dia 11 de março, a Lituânia rompe novamente os grilhões do julgo russo. Neste ano estaremos comemorando o 9º aniversário desta independência.

São duas datas nacionais, mas, temos que considerar uma terceira instituída oficialmente. O dia 6 de julho Valstybės Diena.

Mindaugas neste dia de 1253 com todo ritual religioso é coroado Rei da Lituânia, e aceito por todos os países da então Europa Ocidental.

### A Solenidade

Quem participou das festividades já ficou bem impressionado com a cerimônia religiosa oficiada pelo pe. Petras Rukšys. O coral de São José foi um destaque marcante. Seguiu-se o hasteamento das bandeiras paulista, brasileira e lituana e deposição de um arranjo floral aos pés da estátua da liberdade, pelo Consul Honorário da República da Lituânia no Brasil. Isso na praça da República da Lituânia, na Vila Zelina. Em seguida, o público se dirigiu para o Colégio São Miguel Arcanjo.

### Palavra da Presidente da BLB

Reunidos no salão nobre, a sra Vera Tatarūnas, esposa do saudoso João Tatarūnas, saudou os presentes dando início à parte cívica falando em português e em seguida em lituano. Expôs em um breve relato as atividades das comunidades brasileira e mundial. Instou ainda para que não deixassem de votar para a formação de novos membros da administração da Comunidade Lituano-Brasileira para o próximo biênio.

### Palavra da Presidente da BLJS

Adriana Ramašauskas falou em português e em lituano. Com uma dicção clara demonstrou grande domínio do idioma lituano. Declinou os nomes da diretoria da Aliança da Juventude Lituana do Brasil - BLJS e apresentou a programação das atividades para o

primeiro semestre do ano. No intuito de integrar os jovens descendentes de lituanos na comunidade está realizando aulas de culinária e artesanato. Acontecem uma vez por mês sempre às 15 horas na sala 4 no pátio da Igreja. Assim, 20 de março: Margučiai (ovos cozidos decorados); 24 de abril: Virtiniai (comida típica lituana); 22 de maio: Juosta (faixa feita manualmente em tear) e, 26 de junho: Krupnikas (licor de mel típico). Além destas atividades está promovendo um concurso para a escolha de um logotipo da Jaunimo. Convidou ainda os jovens a cerrarem as fileiras com a Jaunimo.

### Palavra do Presidente da Sajunga- Aliança

Representando a Aliança Lituano-Brasileira, o sr. Algimantas Saldys asientou a importância da data que estavamos comemorando em idioma lituano.

### Palavra do Presidente da Comunidade Lituana Católica Romana de São José

Mons. Juozas Šeškevičius em lituano saudou os presentes com simpatia. Enalteceu a data e lembrou o calvário pelo qual passou a Lituânia com as deportações em massa para a Sibéria, em repressão à liberdade de comunicações, à liberdade religiosa, e.. ao genocídio.

### Palavra do Consul Honorário

Para encerrar esta parte cívica, discorreu o sr. Jonas Valavičius. Expôs de forma sintética e objetiva, a história, desde a primeira data nacional de 1253 à 1990. No final foi muito aplaudido quando disse que - "Quem não luta pela liberdade, não a merece".

### Pausa

Houve um curto intervalo para que

nos bastidores, Audris e outros preparassem o palco para as representações artísticas. Deu para se notar sem muito esforço que a mocidade, tão severamente criticada num passado recente, predominava no salão. Seria pelos trajes típicos? O caso é que para onde se olhasse, lá estava um grupo sorridente. É justamente esta participação jovem que cada vez nos surpreende mais e mais.

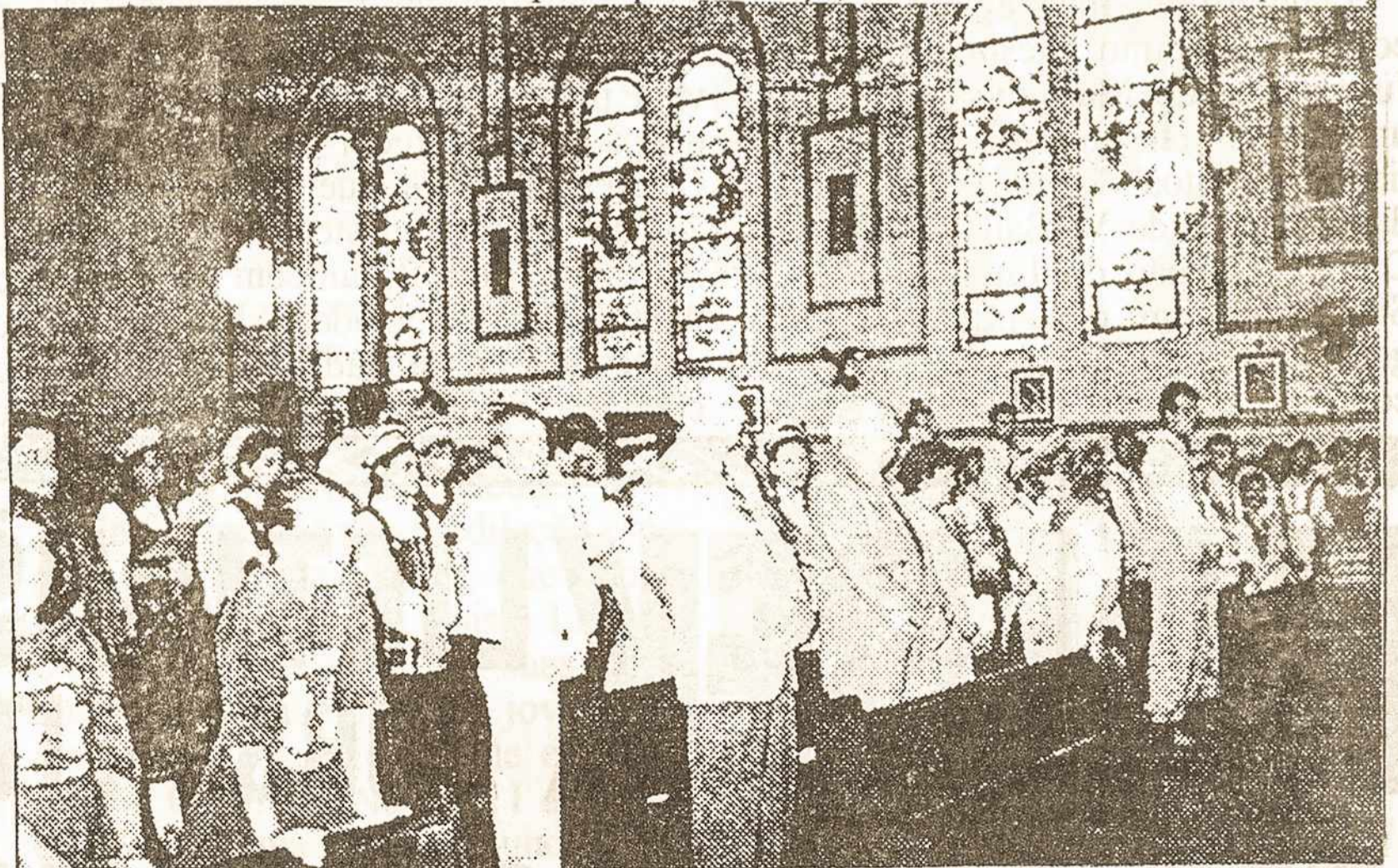
- Olha!. Lá pra atrás. Quanta gente moça... disse uma senhora cutucando a amiga.

- É mesmo. Veja aquela menininha loirinha com roupinha lituana. Parece até uma bonequinha... não é verdade? Quem será a mãe?

Interessante, sempre o corporativismo! Por que não perguntam quem é o pai?!

Não se pode negar que o atual "Status" da Lituânia despertou o espírito de cidadania, brasileira e lituana deve ter sido decisiva para esse despertar.

Não somente os jovens se fizeram notar nesta festa cívica. Com risco de ser injusto com alguns presentes e o serei, naturalmente, involuntariamente, - registramos a simpatia da sra Vinkšnaitienė trajando-se tipicamente, ao lado a sra Mošinskienė entre outras atividades, lecionou aulas de lituano na PUC; sr. J. Valavičius sr. A. Augustaitis, escritor e poeta que está se preparando para uma nova exposição filatélica de selos lituanos sr. Vladas Godliauskas, tenista de mesa portador de muitos prêmios recentemente homenageado pela Federação Paulista de Tênis de Mesa; sr. Alexandre Bumblis e sra, que presidiu por mais de 20 anos a Sajunga Aliança; sra. Nina Valavičius que a-



**Missa comemorativa pelo 81º Aniversário de Independência da Lituânia - Igreja São José de Vila Zelina**

pesar dos problemas, marcou a presença com toda a sua simpatia...

Poderíamos também falar dos que por motivos de força maior não puderam prestigiar a data. Mas, apagam-se as luzes da platéia para o início do tão esperado "show" artístico.

#### Palanga

O palco com luzes multicoloridas revela, à sua esquerda um piano de cauda (ou meia cauda?). Na borda do palco, ao centro, um arranjo floral lembra as cores da bandeira lituana.

A sra Eugênia Bacevičius apresenta o Conjunto Vocal do Grupo de Escoteiros Palanga. São quatro moços e quatro moças. O quarto moço está ao piano. Trajes típicos. Apresentam quatro canções (cujos nomes não constam no programa impresso, infelizmente), e encantam a platéia.

#### Coral Lituano de São Paulo

Ao se abrirem as cortinas depois de um curto intervalo, os espectadores se surpreendem. Nove vozes masculinas nos altos do estrado. Nove vozes femininas à meia altura e mais nove ao nível do piso. Com deferência, a maestrina prof. Elvira Kilčiauskas Bellucci saúda o público.

Márcia Šatas de Araújo (Marcelina?) faz o solo com o fundo o coral interpretando "Už Lietuvą, Tėvynė Motina" (Pela Lituânia, Pátria Mãe).

Ao piano, Caetano Taschetto (Tasquetauskas, como gracejou um dia). Fosse associado da Sajunga-Aliança, há muito seria agraciado com o título de Sócio Honorário apostol!

- Jis groja gerai lietuviškai, - iria comentar mais tarde uma senhora de "skarelė", lenço na cabeça. Ela quis dizer: - ele toca bem em lituano (?).

O número que mais aplausos arrancou foi "Jaunimo Giesmė" (Hino da Juventude) de Mairionis/J. Naujalis, uma canção tão vigorosa quanto "Vėliavos Iškeltos" (Bandeiras Hasteadas), marcha de V. Banaitis. "Iševio Daina" (Canção do Imigrante) de J. Stankūnas, um dos primeiros dirigentes do Coral nos idos 1937 a 1947 conf. Ana Pau-la Tatarūnas na edição

de 15 de fe-vereiro de 1999 do Mūsų Lietuva, encerrou a apresentação.

Não se podia deixar passar em branco, a perda do colega Vladas Zizas. Assumindo o microfone, pe. Pedrinho faz as honras pedindo um minuto de silêncio em sua memória.

As luzes voltam a acender. O palco será preparado para as danças folclóricas.

#### Pausa

É para se ficar triste, amuado, por se poder contar nos dedos os sajuniečiai que participaram desta Festividade. O entrosamento já começou, entre os que têm 100%, 50%, 25%, 12,5% ou menos de sangue lituano correndo nas veias. Se não unirmos, seremos parte de uma velha história. História cheia de amarguras que, se continuar, não nos levará à parte alguma. A Lituânia é uma coisa. O resto, é o resto como disse uma vez o saudoso Julius Laucevičius. Os moços estão indiretamente, dando o exemplo. É isso aí! Vėliavos Iškeltos!

#### Rambynas

Novamente as cortinas do palco se abrem. Desta vez para a apresentação do mais novo grupo de danças folclóricas, Rambynas. Dirigido por Sandra Mikalauskas Petroff, Maristela Žutautas e Sílvia Tubelis, este conjunto já nasceu adulto. A Sajunga-Aliança faria um grande negócio se o adotasse. Arrancando grandes aplausos, executaram em seqüência: Malūnas, Mergaičių Audejelė e Landytinis. São danças muito conhecidas por esse motivo o povo pode julgar.

#### Nemunas

Enquanto o Rambynas deixava o palco, o veterano Nemunas dirigido pela dupla Rosana Ramašauskas Taschetto e Orlando Daniel se preparavam para assumir. Eram tantos, que ocupavam o corredor lateral do salão. Convém salientar que Rosana, desde 23 de janeiro deste ano é a sra Alexandre Petroff, também membro a Aliança da Juventude. Além de ser um centro de amizades, a BLJS une corações enamorados com laços do

sagrado matrimônio. Qual será a próxima união? Nemunas foi além das três apresentações programadas Kepu-rinė, Mikita e Patrepsėlis. Aplausos... Aplausos... Aplausos.

#### Encerramento

O Hino Nacional Brasileiro deu o início às festividades no Salão nobre do Colégio São Miguel Arcanjo e agora, o povo não se fez de rogado para em pé, uníssono entoar o Hino Nacional Lituano. Os festejos tiveram início com a cerimônia religiosa às 15 horas e se prolongou até as 19. A saída ficou congestionada. O público não queria saber de arredar o pé.

À comissão organizadora, à Comunidade Lituano-Brasileira e à Aliança da Juventude Lituana Brasileira, os "colonos" agradecem pela bela tarde deste domingo 21 de fevereiro de 1999.

Iki! Que Deus nos abençoe  
Jonas Jakatavinsky

Será ... ?

Vicente Paulo Tubelis

Dois fatos ocorridos durante as eleições da "Brazilijos Bendruomene" trouxeram-me recordações dos livros "Pavilhão dos Cancerosos", "Primeiro Círculo", "Arquipélago Gulag" de Alexandre Soljenitsin, "Armagedom" de Leon Uris, "Terorizuojava ir Nakinama Lietuva 1938-1991", escrito e compilado por J. P. Kedys, "Mes Valdysim Pasauli", de Liudas Dovydenas. Especialmente este último.

Liudas Dovydenas, durante o período de independência da Lituânia entre as duas grandes guerras mundiais (como escreveu em seu livro) era intelectual de tendência esquerdista e frequentava reuniões sociais na embaixada da União Soviética em Kaunas. Descreveu de forma minuciosa como se processaram as primeiras eleições bolchevistas na Lituânia. Ele, não conhecendo nenhuma pessoa nem tendo estado no local, foi eleito, por unanimidade, deputado de um distrito. Contou como eram as cédulas, das quais constava um único candidato, como eram postadas nas

**KALBĖK LIETUVIŠKAI!**  
**CURSO LITUANO**

**POR CORRESPONDÊNCIA F:274-18.86**



urnas por qualquer pessoa, não necessariamente o eleitor, como a diligência dos mesários fazia que constassem das urnas mais votos do que os eleitores do distrito.

Quais os fatos que me fizeram recordar as leituras?

O primeiro ocorreu no dia 20 de fevereiro p.p., pouco antes do início das comemorações do dia da independência da Lituânia, no salão nobre do Colégio São Miguel Arcanjo. Os integrantes da mesa receptora dos votos entregaram uma cédula já com nomes assinalados a uma eleitora. Como esta reclamasse, trocaram a cédula antecipadamente preenchida por outra em branco, alegando "engano".

O segundo, após a missa em lituano da Igreja São José da Vila Zelina no dia 28. Enquanto conversava "ant šventoriaus", veio até mim uma eleitora e perguntou-me onde estava, na cédula, o nome de uma determinada candidata. Conferi o impresso e verifiquei que o nome pretendido ali não constava. Como a eleitora reclamou, a mesa receptora dos votos alegou "...engano", dizendo que a cédula que lhe fôra entregue era dos candidatos de uma eleição ocorrida alguns anos atrás.

Os aludidos "enganos", mesmo que sejam sinceros e verdadeiros, parecem ser muito estranhos, pois lembram fraudes banais que ocorriam tempos atrás no Brasil e que eram a rotina no sistema soviético imposto à Lituânia.

Aqui me vem outra lembrança. A de um "bate papo" com o padre Šulcas na Estância Lituânika, no último mês de janeiro. Afirmava ele que os mais agressivos agentes do bolchevismo foram os próprios lituanos, cognominados "stribai". Eram os próprios lituanos que fraudavam as eleições, que delatavam seus parentes e vizinhos, que eram os inquisidores, que arrancavam as confissões, que praticavam tortura, que extorquiam, que matavam, que deportavam.

Obviamente não aplicavam o provérbio da América espanhola "ouço mas não cumpro".

Os lituanos que, por quase cinquenta anos, não mantiveram nenhum contato cultural, social, educacional com os lituanos e descendentes de lituanos no Brasil, a não ser a propaganda puramente comunista, ao contrário dos latinos, ouviam e cumpriam ao pé da letra as determinações bolchevistas.

Será que é esta a índole dos lituanos? "Homo hominis lupus" (o homem lobo do homem), como

diziam os latinos?

Será que foram os russos que praticaram todas aquelas atrocidades ou foram os próprios lituanos, com a desculpa ou "...engano", de que não podiam ouvir sem deixar de cumprir as determinações soviéticas?

Será que foi perdido todo o nosso trabalho com a pregação religiosa, os escritos, os estudos, os cursos, as danças, as canções, os festivais, as peças de teatro, com os nossos sonhos e esperanças?

Ou será que tudo que fizemos foi puro "engano"?

### SÃO CASIMIRO - PATRONO DA JUVENTUDE LITUANA



No dia 4 de março comemoramos a festa de São Casimiro. É o único santo lituano, e sua festa é bem popular. As pessoas, escutando os padres na igreja falarem sobre outros santos, não podiam imaginar o lugar onde estes viveram, o modo de vida, etc... O povo aceitam os santos, amam, pedem intercessões, mas mesmo assim eles ficavam "longe"...

Isso torna-se diferente com São Casimiro. Os passos dele estão marcados bem naquele lugar - na terra da Lituânia, seu corpo descança em Vilnius, onde o povo pode visitá-lo e ante o caixão rezar. Os lituanos acreditam que São Casimiro entende suas preces e, sem dúvida as escuta.

São Casimiro tinha predileção especial pela Virgem Maria, que é bem próxima dos lituanos, pois a Lituânia é a "Terra de Maria", por suas várias aparições e milagres. Os jovens encantaram-se pela juventude e pureza de São Casimiro. No dia 11 de junho de 1948, o papa Pio XII anunciou São Casimiro como patrono universal e protetor junto com Deus pela juventude lituana (não só dos jovens que vivem na Lituânia, mas daqueles litu-

anos que vivem em outros países também!).

São Casimiro nasceu em 3 de outubro de 1458. Era conhecido por sua grande devoção, bons trabalhos e bondade para com todos. Aos 25 anos morreu por ter pego tuberculose, no dia 4 de março de 1483, em Gardine. Foi enterrado em Vilnius.

Logo depois de sua morte, as pessoas começaram a visitar seu túmulo e rezar para que intercedesse à Deus. São Casimiro começou, então, a operar milagres e interceder graças de Deus. A canonização de São Casimiro foi anunciada pelo papa Leão X em 4 de novembro de 1602. Sua dia foi marcado no dia 4 de março do calendário litúrgico - dia de sua morte.

Na época do comunismo, a festa de São Casimiro foi totalmente proibida. Mesmo assim, todo dia 4 de março as pessoas visitavam seus restos mortais.

Em 1953 os restos de São Casimiro foram levados da Catedral de Vilnius para a igreja de São Pedro e São Paulo. Ali ficou até 1989, quando foi devolvido ao seu lugar de origem - sua capela na Catedral de Vilnius.

Querendo saber mais informações sobre São Casimiro, temos um livro (em português) que conta toda sua história. Para maiores informações, telefone para a paróquia: 274-1886.

## APRENDA A CANTAR EM LITUANO

COM FITA CASSETTE DE CANTOS POPULARES LITUANOS

Dicção clara. Acompanha a letra



**LINKSMAI  
DAINUOKIME**  
ENVIAMOS PELO CORREIO  
(fita + correio = R\$.5,00)

## Palangos Sidabro Stovykla

Sausio mėnesį nuo 17 iki 25 dienos, įvyko Brazilijos lietuvių skautų Palangos Tunto, Jubiliejinė Stovykla, Šuėjo 25 metai nuo to, kai kun. H. Šulcas įsteigė šią veiklą. Jau ankščiau planuota ir, kartu su kun. A. Saulaičiu per poros metų vadovavimo paliko labai stiprius pagrindus. Su ju išvažiavimu ju paruošta pasiliko, vyresnė skautininkė Eugenija Bacevičienė ir tuoj po kelių metų įsijungė paskautininkas Jurgis Prokopas.

Stovykloje dalyvavo virš 80 stovyklautojų. Šis skaičius padidėjo savaitgaly, nors ir galėtų būt buvę daug daugiau jeigu sąlygos leistų dalyvauti visiems veteranais, kurie dabar jau yra suaugę jaunuoliai, sukūrė šeimas, išėję mokslus, turintis darbus ir, aišku tie, kurie gyvena gana toli ir negauna atostogų, kada tik norėtų.

Su dideliu džiaugsmu skautai dėkoja už garbingą apsilankymą labai svarbių svečių, nes nežiūrint atstumą dalyvavo stovykloje, lietuviško skautavimo pasaulyje, Lietuvių Skautų Sąjungos svarbus vadovai: Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos Pirmininkė Birutė Banaitienė, iš Bostono; Brolijos Vyriausias Skautininkas Albinas Sekas, iš Kalifornijos ir Seserijos Vyriausia Skautininkė Rita Penčylienė, iš Čikagos.

Be to, dalyvavo atvykęs iš Ruandos, Afrikos, Palangos Tuntos steigėjas kun. Hermanas Šulcas, po 23 metų. Dalyvavo stovykloje, prisidėjo prie programos ir Susimąstymo dienoje, atlaikė mišias prie skautų vyčių padaryto altoriaus iš bambukų, po atviraus dangaus, tarp eukaliptų medžių, prie Lituanikos koplyčios.

Kun. Šulcas papasakojo apie savo darbą Afrikoje, apie karus vietinių gentijų, apie jo sodyboje nužudytys virš tūkstančio žmonių, apkie visą darbą atstatyti namelius, bažnyčia, daržus, sugriautus per karus ir darba su šimtais našlaičių ir jaunų šeimų, kurie prisidėda prie darbų, kad visi galėtų turėti nors žmogiškas sąlygas gyventi. Dar tebera pavojus ypač kun. Šulcui, kuris nežiūrint ir kaikiurių grupių politiką tęsia savo darbą ir meilę tiems žmonėms, kuriems daug kas ne-

## PRANEŠIMAS!

**Brazilijos Lietuvių Bendruomenės rinkimų balsu skaičiavimas bus kovo 23 Jaunimo Namuose, 4 salėj, 20 val.**

kreipia nei krikščioniško dėmesio.

Palangos skautai vėl pradėjo savo šių metų veiklą pasiseme energijos, gražiais ne tik šios stovyklos prisiminimais, bet ir iš visą šių 25 metų veiklos gyvenimo.

Budėkime kartu!  
Palanga

## MŪSŲ MIRUSIEJI



### VLADISLOVAS ZIZAS

vasario 15, vakare, eidamas ramiai gatve su savo žmona Elena, netikėtai buvo ištiktas staigaus širdies priepuolio, Buvo nuvežtas į Sčo Cristovao ligoninę, buvo mėginta atgavinti, bet jau neistengė, ir taip amžinai užmigo.

VLADAS, kaip visi jį vadino, buvo gimęs Lietuvoje, Utenoj. 1926m. liepos 11d. Atvyko į Braziliją turėdamas 3 metus, su tėvais Marijona ir Petru Zizais ir su sesute Ona. Visi jau mirė. Pradžioje gyveno Sanpaulo interiore, vėliau persikėlė gyventi Mokoj. Lankė lietuvių mokyklą ir dirbo iki pensijos staliaus darba.

1952m. sukūrė šeimos židinį su Elena Sivickaite, ir nuo to laiko persikėlė gyventi Vila Zelinoj, kurios nemainytų už jokią kitą vietą. Išaugino sūnų Arnaldą.

Savo profesijoje, padarė daug gražaus meno, lietuviškų kryžių, koplytėlių, rupintojėlių. Keletas jų puošia ir garbingai primena mums Lietuvą, tai Lituanikos koplyčioje, Aparecida do Norte bazilikos prieangyje, kurį jis ir aa. Apolinaras Jočys padarė ir buvo keletą kartu nuvažiavę su pagelbininkais apžiūrėti ir apdažyti. Daugelio tautiečių namuose paliko savo meno darbų.

VLADAS aktyviai dalyvavo lietuvių kolonijoje: Bendruomenės chore, vaidinimuose, Šv Juozapo kermošiuje. Buvo linksmo būdo ir visi sakydavo: "Vladui niekada nebuvo blogo laiko", turėjo daug draugų ir su visais mėgdavo pasišne kėti.

Buvo pašarvotas Vila Alpinos kapinių šermentinėje, ir Vasario 16 d., lydimas šeimos, ir daug draugų nuvežtas į krematoriumą, kur taip pat laukė draugai ir kun. Petras Rukšys. Ten buvo atliktos laidojimo apeigos, choras ir dalyviai sužadinti meldėsi, giedojo ir taip atsisveikino su VLADU.

Giliam liudesy liko žmona Elena, sunus Arnaldo, marti Žanete, anūkai André, Eduardo, Audra ir Laima, ir visi draugai su kuriais labai šeimyniškai sugyveno.

7-os dienos Mišios tik už Vladą buvo pirmadienį 22d. Vila Zelinos bažnyčioje. Giedojo Bendruomenės choras.

Zizų šeima nuoširdžiai dėkoja visiems už dalyvavimą šermentinėje, krematoriume, mišiose, už išreikštą užuojautą, kun. Petrukui už nuoširdų dalyvavimą ir specialų paskutinį pagerbimą, AČIU visiems už solidarumą tokioje liudnoj valandoje.

**GAILESTINGASIS VIEŠPATIE, suteik VLADUI: AMŽINĄ ATILSĮ!**

## ROTISSERIE DO VICTOR LTDA. - ME

- Comidas tipicas
  - Salgados em geral
  - Frituras
  - Fazemos sob encomenda FONE: 272-33.81
- Rua Monsenhor Pio Ragazinskas, 29 - Vila Zelina  
Cep 03141-090 - Sao Paulo - SP

## VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Šiomet šventėme Lietuvos valstybės atstatymo šventę su jaunatviška nuotaika. Dar neišėjome iš šabloninės kiekvienų metų programos, bet faktas, kad tiek šventės Mišiose, kiek minėjime dalyvavo labai daug jaunimo. Tai sudarė naujovės išpūdį.

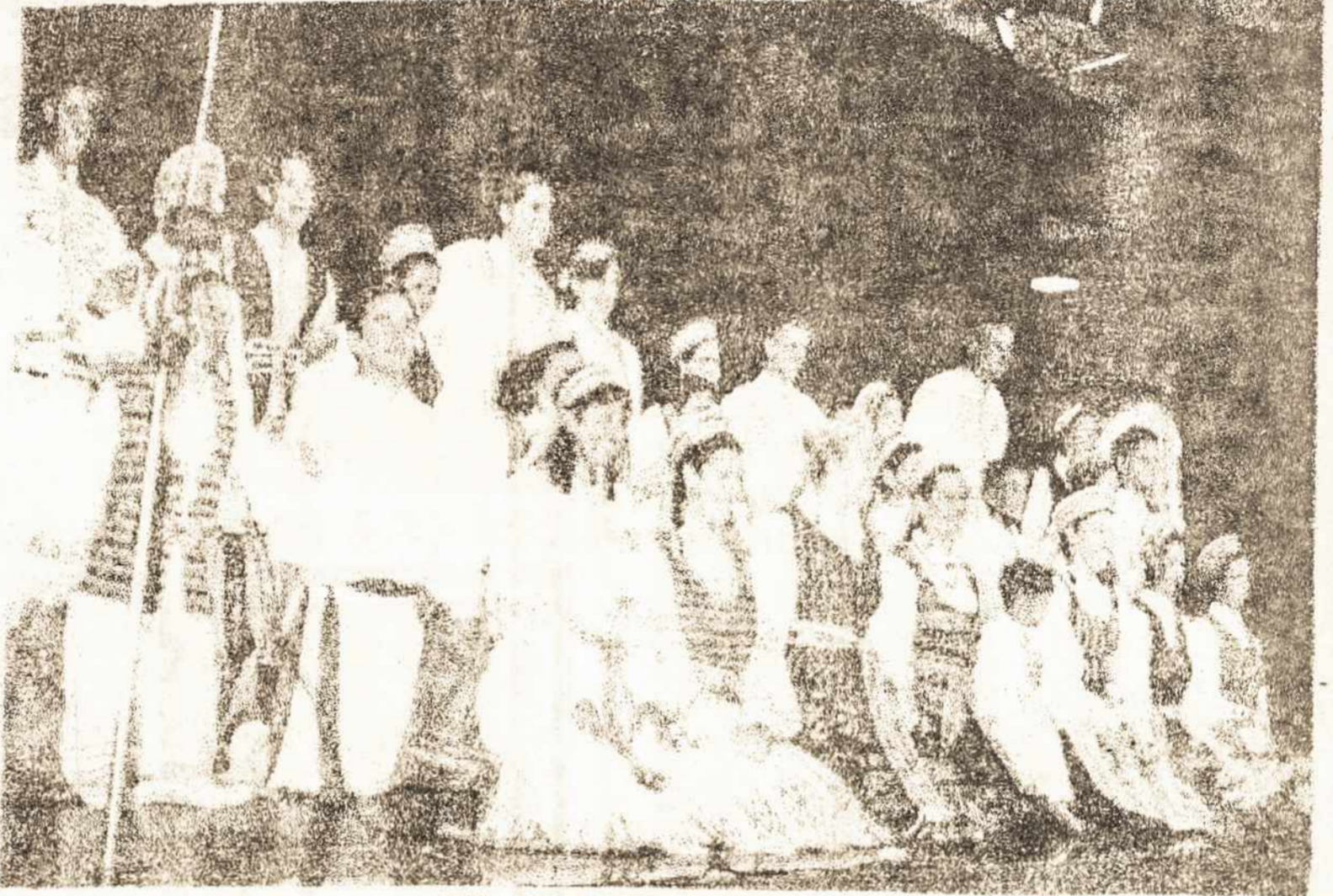
Gausus skautų dalyvavimas su vėliavom per Mišias pažymėjo šventės oficialumą, o tautinių šokių ansamblių "Nemuno" ir "Rambyno" pabrėžė tautiškumą. Nebuvo pastebėtas nė vienas kitų tautų atstovas, nei joks S. Paulo miesto valdžios pareigūnas Mišių iškilme palaikė mūsų nenuilstamas šv. Juozapo bendruomenės choras, kuris ne tik išvermingai gieda mūsų bažnyčioje, bet taip pat atstovauja lietuvių koloniją brazilų ir kitataučių visuomenėje.

Lietuvos Respublikos aikštė dabar yra gražiai sutvarkyta ir Laisvės paminklas buvo neapleptas. Jau anksti rytą buvo iškeltos vėliavos. Gėlių vainiką prie paminklo padėjo lietuvių garbės konsulas Jonas Valavičius ir BLB-nės pirmininkė Vera Tatarūnienė.

### Minėjimas

Seselės prancišketės, kiekvienais metais, dosniai mums užleidžia nemokamai savo gražią salę mūsų švenčių minėjimams pravesti. Mes galime be baimės kviesti kad ir svarbius žmones tokion salėn.

Minėjimo prakalbose buvo primintas mūsų ryšys su tėvyne nuo senų laikų. 1932 m. buvo įsteigta draugija užsienio lietuviams remti. Dabartinė Lietuvos valdžia neturi atitinkamos politikos palaikyti ryšiams su užsienio lietuviams. Šiomet minime 50-metį nuo lietuvių chartijos paskelbimo ir



Dalis tautinių šokių ansamblio "RAMBYNAS" per Vasario 16-sios minėjimą

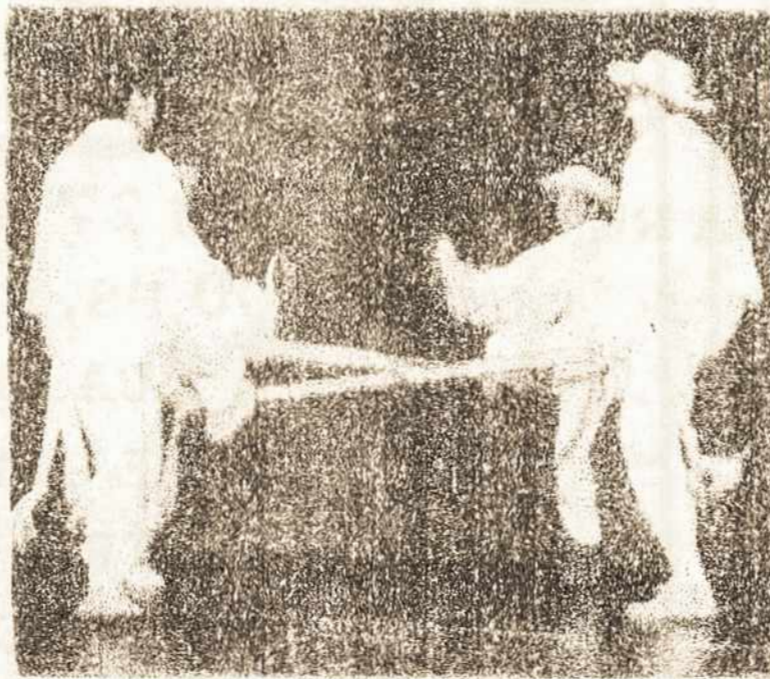
pasaulio Lietuvių Bendruomenės įsteigimo. Iškovojus laisvę Lietuvai, dabar visų mūsų pareiga yra išlaikyti mūsų lietuviškumą. Prel. Juozas Šeškevičius gerai pastebėjo, kad tai galime padaryti ypatingai per lietuvių kalbą, kurios turime mokytis.

Pirmąją minėjimo dalį užbaigė Lietuvos garbės konsulas Jonas Valavičius primindamas lietuvių tautos kančias ir persekiojimus nuo okupantų rusų, lietuvių pasipriešinimą ir sudėtą aukas ant tėvynės aukuro.

### Meninė dalis

Jaunatviškos dvasios meninei programai davė gausus jaunimo dalyvavimas. Skautų grupelė, vadovaujama Eugenijos Bacevičienės, sudainavo kelias liaudies daineles.

Bendruomenės choras, vadovaujamas Elviros Kilčiauskaitės Bellucci ir palydinas pialo Caetano Taschetto, šį kartą sudainavo naują dainą. Daina,



"Nemuno" vyrukai su lazdom šoka piemenų šokį "Mikita"

tiesa, ne nauja, bet gavo naują pavadinimą: "Vėliavos iškeltos". Poetas Kazys Binkis šią dainą "ŽYGIS Į VILNIŲ" parašė, kai Lietuva atgavo Vilnių ir kai mūsų kariuomenė išgyveno į savo sostinę 1939 metais, kur "VILNIUS vėl priglaus pulkus". Nevalia iškraipyti istorijos ir autorius žodžių.

Vos prieš metus susikūriusi nauja tautinių šokių grupė "RAMBYNAS" jau turi virš 30 šokėjų ir gražiai pasirodė su naujais šokiais. Naujo ansamblio vadovės yra Sandra Mikalauskaitė Petroff, Maristela Žutaitė Zanarin ir Silvia Tubelytė.

Didžiausia staigmena, tai buvo mažųjų "NEMUNO" šokėjų pasirodymas. Neseniai pradėjusios šokti jaunos mergytės pašoko "Kepurinę" ir susilaukė didelių publikos ovacijų. Naujas vyrų šokis buvo taip pat "Mikita". "Nemunui" vadovauja Rosana Ramašauskaitė Taschetto ir Orlando Daniel.

Minėjimas buvo baigras Lietuvos Himnu.

Prieš ir po minėjimo vyko brazilijos Lietuvių Bendruomenės valdybos ir tarybos rinkimai. Jaunimas pardavinėjo tautinius rankdarbius ir 1998 metų Šokių šventės vaizdajuostes.

Reikia pastebėti, kad šiemet minėjimo programa buvo atspausdinta keturiom spalvomis: tai kompjuterių amžiaus stebūklas.

Auka paremk lietuvišką spaudą, nes ji palaiko mūsų tautinę gyvybę.



LIETUVOS RESPUBLIKOS  
GENERALINIS KONSULATAS  
SAN PAULYJE  
Consulado Geral da Republica  
da Lituania em São Paulo

**JONAS VALAVIČIUS**  
Consul Honorário

Rua Cap. Otavio Machado, 207  
04718-000 São Paulo - SP  
Fones: 5182-0871 e 5183-2443  
FAX: 5182-7441

## MŪSŲ ŽINIOS

### ŠIMONIŲ PALIKUONĖ PAS MUS

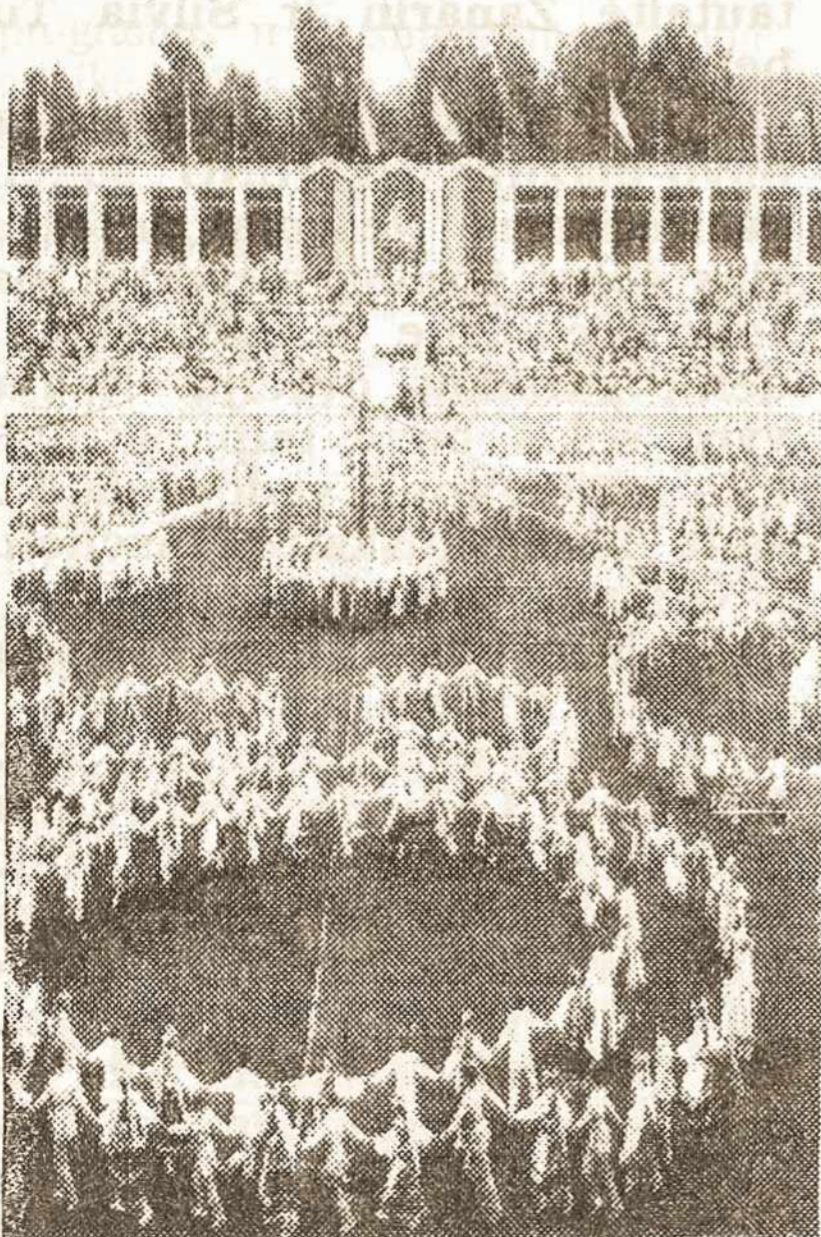
Skautų Kūčiose, su Julie Ann Bendoraityte, buvo graži mergaitė iš Kanados.

Žurnalisto žingeidumas reikalauja sužinoti, kas tai per viešnia iš Kanados ir kad tai dukterė Elenos Šimonytės, kuri ištekėjo už Antano Liaukaus ir gyvena Hamiltone, Kanadoje.



Arlando Zizas, Lily Liaukaitė  
ir Julie Ann Bendoraitytė

## II PASAULIO LIETUVIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ - 1998



**TEMOS FITAS VIDEO DO  
FESTIVAL DE DANÇAS  
TEL: 274-1886**



## Sveiki

mielą ir nenuilstamą

**PREL. JUOZĄ ŠEŠKEVIČIŲ**

vardadienio proga (kovo 19 d)

Mielam prelatui linkime daug laimės ir  
gausios Dievo palaimos.

Lietuvių kolonija ir parapiečiai



## MIŠIOS

UŽ

**AŲA**

**TĖVĄ JONĄ BRUŽIKĄ**

26 mirties metinių proga bus atlaikytos  
sekmadienį, kovo 14 dieną, 11 val. šv.

Juozapo parapijos bažnyčioje v Zelinoj

Kviečiame tautiečius dalyvauti ir

didelio misijonieriaus atmintį pagerbti.

## BRAZILIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

A BLJS convida a todos a participar do burelis de margučiai (ovos cozidos pintaodos) para a Páscoa, ministrado pela Professora Janete Zizas e Claudio Kupstaitis, que será realizado no dia 21 de março (domingo) às 15 horas na sala 04 da Ramove. Trazer ovos brancos cozidos, alfinete de metal, lápis, pano. **Maiores informações:**

271-3283 - Adriana Ramasauskas

6163-8349 - Simone Laucis Pinto

## SAJUNGA - ALIANÇA

TEM O PRAZER DE CONVIDAR À TODOS

PARTICIPAREM DA NOSSA

# NOITE ÁRABE

A REALIZAR-SE EM 27 DE MARÇO DE 1999 A PARTIR

DAS 20:00 HS, EM SUA SEDE SOCIAL, À

RUA LITUÂNIA, 67

COMIDA ÁRABE - PRATOS FRIOS E QUENTES

DANÇA DO VENTRE - BAILE - MÚSICA AO VIVO

- CONTAMOS COM A SUA PRESENÇA -

Reservas: 6163-6022 c/ Roberto

5062-3224 c/ Albina